

PM Rotel I (Dnr KS 2020/939)

Promemorian Utvidgad tidsgräns för expertskatt

Remiss från Finansdepartementet

Remisstid den 18 augusti 2020

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Föredragande borgarrådet Anna König Jerlmyr anför följande.

Ärendet

Expertskattereglerna har till syfte stärka Sveriges internationella konkurrenskraft och öka incitamenten för internationella företag att välja Sverige som etableringsland framför andra länder. Finansdepartementet konstaterar att det är viktigt att Sveriges expertskatteregler är konkurrenskraftiga för att syftet med reglerna ska uppnås. Det finns därför skäl att utvidga tidsgränsen så att de svenska reglerna i större utsträckning motsvarar reglerna i andra länder i Europa, exempelvis Finland och Danmark.

Reglerna om expertskatt innebär att 25 procent av lönen för en person som omfattas av reglerna är skattefri. Finansdepartementet har redogjort för förslagets konsekvenser, utöver att uppnå en ökad konkurrenskraft, i den omfattning som bedöms lämpligt.

För kommunsektorns del uppskattas skatteeffekten efter fem år uppgå till ca -120 mnkr per år. För företagen innebär förslaget att utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner får en skattelättnad under en längre period vilket bedöms öka Sveriges och de svenska företagens möjligheter att attrahera personer med hög och specialiserad kompetens genom konkurrenskraftiga nettolöner.

Finansdepartementet föreslår också att kompensation inte ska utgå till kommunsektorn för minskade skatteintäkter då effekterna är begränsade och uppkommer först på längre sikt. I den mån de nya reglerna leder att fler utländska experter, forskare och nyckelpersoner rekryteras till Sverige, bedömer Finansdepartementet att positiva offentligfinansiella effekter uppstår.

Finansdepartementet har skickat sin promemoria till staden för yttrande.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

På grund av den korta remisstiden har staden lämnat in stadsledningskontorets tjänsteutlåtande som förhandsbesked på remissen.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget om ändrade regler för expertskatt. Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget på sikt kommer att få conse-

kvenser på Stockholms stads skatteunderlag, men att nettoskatteeffekten bedöms vara marginell i relation till de vinster ur ett näringslivsperspektiv som förslaget förväntas medföra.

Mina synpunkter

För den grönbåa majoriteten är ambitionen att Stockholm ska ha Sveriges bästa företagsklimat år 2025 och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.

Ett gott företagsklimat är avgörande för en växande stad och bidrar till fler jobb, ökad skattekraft och ökad välfärd. Det är också därför vi har tagit fram den första näringslivspolicyn i stadens historia. En positiv spiral skapas när innovativa och företagsamma människor startar nya eller utvecklar befintliga företag som i sin tur leder till fler arbetstillfällen och i förlängningen till skatteintäkter för att finansiera stadens välfärdsåtagande. Företagande ger individer möjlighet till egenmakt och försörjning samt bidrar till levande och trygga stadsdelar för alla som bor och vistas där. Näringslivet spelar en också viktig roll i den lokala stadsutvecklingen.

I Stockholm har flera av Sveriges stora multinationella företag sina huvudkontor etablerade. Men här finns även ett antal utländska företags huvudkontor. Det är en tillgång för staden och för Sverige. Samtidigt är det en tillgång som måste vårdas och utvecklas, i den allt hårdare konkurrensen från andra länder och städer som kommer av globalisering och digitalisering. Därför ser jag positivt på förslaget om utvidgad expertskatt. Det ligger helt i linje med Stockholms mål om att ha ett internationellt ledande näringsliv dit högkvalificerad arbetskraft och forskare söker sig för att bidra till näringslivets internationalisering. Ett genomförande skulle öka incitamenten för internationella företag att välja Sverige och Stockholm för sina etableringar.

Avslutningsvis instämmer jag i stadsledningskontorets synpunkt om att kommunerna alltid bör kompenseras ekonomiskt när staten beslutar om en reform som medför ett minskat skatteunderlag. I övrigt hänvisar jag till stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Remissen besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadens promemoria.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Stockholm den 26 augusti 2020

ANNA KÖNIG JERLMYR

Bilaga

Remissen – Promemorian Utvidgad tidsgräns för expertskatt

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

1. Avslå förslaget till utvidgad tidsgräns för expertskatt
2. Därutöver anför följande

Sverige har ett skattesystem som gynnar de rikaste. Under de senaste decennierna har ojämlikheten i samhället ökat, samtidigt som skattesystemets omfördelningseffekt kraftigt har försämrats. På mindre än tio år har den relativa fattigdomen fördubblats och den ekonomiska eliten har fått det allt bättre. Vänsterpartiet vill därför använda skattesystemet till att omfördela resurserna och förändra maktförhållandena i samhället och arbetar för en ökad beskattning av kapital, bland annat genom förmögenhetsskatt, arvsbeskattning och ökad progressivitet i inkomstskatten.

Det Sverige behöver idag är inte enstaka förändringar som dessutom enligt promemorian gynnar höginkomsttagare och män, utan snarare en genomlysning av hela skattesystemet. Vi behöver skapa ett enhetligare skattesystem som istället ökar jämlikheten och jämställdheten och främjar omställningen till ett hållbart samhälle. I väntan på en sådan översyn ser vi ingen anledning att ändra reglerna för expertskatten, som Vänsterpartiet också var emot då den infördes.

Dessutom handlar det inte bara om att locka till sig kvalificerad arbetskraft, utan också att behålla dem som kommit till Sverige och etablerat sig här. Vi måste därför komma tillrätta med de så kallade kompetensutvisningarna, som leder till att människor som har arbetskraftsinvandrat idag kan utvisas för ytterst banala fel som exempelvis deras arbetsgivare har gjort. Dessutom ska vi inte underskatta betydelsen av exempelvis en väl utbyggd kvalitativ förskola med många gånger internationellt låga avgifter när det gäller intresset för experter att komma och arbeta i landet.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) enligt följande.

Stockholm står inför en tid som med största sannolikhet innebär ett ökat tryck på kommunens verksamheter under en lång tid framöver. Den skenande arbetslösheten kommer innebära minskat skatteunderlag och med ett redan ansträngt läge i välfärdssektorerna, väntar nu än mer ökad belastning. I detta läge vill majoriteten ställa sig positiva till ett förslag om förlängande av expertskatten.

Feministiskt initiativ anser att förslaget är bekymmersamt utifrån flera aspekter. Enligt underlaget är det till 80 % män som tar del av denna skattelättnad och dessa är personer med redan höga inkomster. I praktiken innebär detta förslag en omfördelning av resurser från den kvinnodominerade kommunala välfärden till höginkomsttagare inom mansdominerade yrkesgrupper. Det är enligt finansdepartementets konsekvensanalys troligt att förslaget kommer att leda till ökade inkomstskillnader generellt såväl som sämre ekonomisk jämställdhet. Vidare innehåller inte förslaget någon ekonomisk kompensation för bortfallet i skatteunderlaget hos kommunerna och en förväntan om bara marginellt ökad sysselsättning. Istället hänvisas till en odefinierad positiv näringslivseffekt, som även borgarrådet framhåller i sitt utlåtande som en positiv spiral. Vi menar att förslagets negativa effekter är allt för stora för att kompenseras av en så diffus förklaring. Den spiral som framträder är en fortsatt kraftigt underfinansierad välfärd som bärs upp av underbetalda kvinnor.

Remissammanställning

Ärendet

Expertskattereglerna har till syfte stärka Sveriges internationella konkurrenskraft och öka incitamenten för internationella företag att välja Sverige som etableringsland framför andra länder. Syftet är även att gynna nyetablering, samt stimulera företag att placera eller behålla koncernledande funktioner som kräver utländsk personal i Sverige. Ett annat ändamål är att gynna svensk forsknings konkurrenskraft. I nuläget skiljer sig Sveriges regler åt från motsvarande regler i andra Europeiska länder, som ofta ger skattebefrielse en längre tid än den som svensk lag tillåter. Finansdepartementet har från Svenskt Näringsliv i juni 2017 mottagit en hemställan om en utvidgning av tidsgränsen för expertskatt till fem år.

Finansdepartementet konstaterar att det är viktigt att Sveriges expertskatteregler är konkurrenskraftiga för att syftet med reglerna ska uppnås. Det finns därför skäl att utvidga tidsgränsen så att de svenska reglerna i större utsträckning motsvarar reglerna i andra länder i Europa, exempelvis Finland och Danmark.

Reglerna om expertskatt innebär att 25 procent av lönen för en person som omfattas av reglerna är skattefri. Totalt uppgick det beloppet som undantogs från beskattning år 2018 och 2019 till ca 780 mnkr och omfattade ca 2600 personer. Finansdepartementet har redogjort för förslagets konsekvenser, utöver att uppnå en ökad konkurrenskraft, i den omfattning som bedöms lämpligt. Bland de konsekvenser som belyses finns effekten på de offentliga finanserna. Den varaktiga totala nettoeffekten av skatteförslaget uppskattas för Sverige till totalt -290 mnkr per år. I nettoeffekten ingår en positiv offentligfinansiell effekt på den statliga bolagsskatten i samband med att företagens överskott ökar då arbetsgivaravgifter inte utgår på 25 procent av lönen.

För kommunsektorns del uppskattas skatteeffekten efter fem år uppgå till ca -120 mnkr per år. För företagen innebär förslaget att utländska experter, forskare och andra nyckelpersoner får en skattelättnad under en längre period vilket bedöms öka Sveriges och de svenska företagens möjligheter att attrahera personer med hög och specialiserad kompetens genom konkurrenskraftiga nettolöner. Även andra effekter belyses i underlaget, bland annat bedöms förslagets direkta effekt på sysselsättningen vara marginell.

Finansdepartementet föreslår också att kompensation inte ska utgå till kommunsektorn för minskade skatteintäkter då effekterna är begränsade och uppkommer först på längre sikt. I den mån de nya reglerna leder att fler utländska experter, forskare och nyckelpersoner rekryteras till Sverige, bedömer Finansdepartementet att positiva offentligfinansiella effekter uppstår.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret ställer sig positivt till förslaget om ändrade regler för expertskatt. Förslaget är i linje med Stockholms mål om att ha ett internationellt ledande näringsliv dit högkvalificerad arbetskraft och forskare söker sig för att bidra till näringslivets internationalisering. Sveriges och svenska företags konkurrenskraft vad gäller att attrahera kompetens är mycket viktig.

Finansdepartementet föreslår att kompensation inte ska utgå till kommunsektorn. Kommunsektorn står redan idag inför stora utmaningar och prioriteringar och stadsledningskontoret anser att kommunsektorn alltid bör kompenseras när staten beslutar om en reform som ger kommuner och regioner ett minskat skatteunderlag. Stadsledningskontoret vill också betona vikten av att kontinuerligt följa, mäta och säkerställa Sveriges konkurrenskraft gentemot andra länder vad gäller att attrahera utländska företag och experter då tillgången på spetskompetens och innovationsförmåga kommer att vara mycket viktig för framtidens svenska välfärd.

Stadsledningskontoret konstaterar att förslaget på sikt kommer att få konsekvenser på Stockholms stads skatteunderlag, men att nettoskatteeffekten bedöms vara marginell i relation till de vinster ur ett näringslivsperspektiv som förslaget förväntas medföra.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.